

A Debreceni Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Debrecenben, 2019. február 5. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

ítéletet:

A vezető beosztású hivatalos személy által elkövetett hivatali vesztegetés elfogadásának büntette miatt I.rendű vádlott és társa ellen indított büntetőügyben a Nyíregyházi Törvényszék 2018. évi március hó 13. napján kihirdetett 6.B.645/2016/37. számú ítéletét megváltoztatja a következők szerint:

A vádlottak cselekménye a Btk. 294. § (1) bekezdés, (2) bekezdés, (3) bekezdés a/ pont, aa/ alpontja szerint minősül.

I. r. vádlottat 5 (öt) évi jogi egyetemi végzettséghez kötött foglalkozástól eltiltásra is ítéli.

Az elsőfokú eljárásban felmerült bűnügyi költségből I. r. vádlottat 151 300 (százötvenegyezer-háromszáz) forint, II. r. vádlottat is 151 300 (százötvenegyezer-háromszáz) forint terhel, míg 6 000 (hatezer) forintot az állam visel.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I. r. vádlott személyazonosító igazolványának száma ...

I n d o k o l á s

A Nyíregyházi Törvényszék a 2018. március 13. napján kelt 6.B.645/2016/37. számú ítéletével I. r. vádlottat hivatali vesztegetés elfogadásának büntetében [Btk. 294. § (1) bekezdés és (2) bekezdés], míg II. r. vádlottat bűnsegédként elkövetett hivatali vesztegetés elfogadásának büntetében [Btk. 294. § (1) és (2) bekezdés] mondta ki bűnösnek, ezért az I. r. vádlottat 5 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és 5 év közügyektől eltiltásra, míg a II. r. vádlottat - mint visszaesőt - 2 év börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és 2 év közügyektől eltiltásra ítélte. Rendelkezett a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének a legkorábbi időpontjáról és a bűnügyi költségről. E körben utalni szükséges arra, hogy az elsőfokú bíróság az ítélet rendelkező részében nyilvánvaló elírás okából tévesen tüntette fel a bűncselekmény törvényhelyét, az indokolásban azonban helyesen. Az ítéltábla a jelen ítélet indokolásában a félreértés elkerülése érdekében az indokolás szerinti helyes jogszabályhelyet hivatkozott a vádlottak elítélésével összefüggésben.

Az ítélet ellen az ügyész mindkét vádlott terhére hosszabb tartamú szabadságvesztés kiszabása érdekében jelentett be fellebbezést, míg I. r. vádlott és a védője felmentés végett, II. r. vádlott és a védője elsősorban felmentés, másodsorban enyhítés céljából élt a jogorvoslati jogával.

A fellebbviteli főügyészség az ügyészi fellebbezést iránya szerint részben módosítva tartotta fenn, alaptalannak ítélve a védelmi jogorvoslatokat. Kifejtette, hogy a tényállás kiegészítése és pontosítása szükséges, és részletesen indokolta, hogy a törvényszék a vádlottak terhére rótt bűncselekményt tévesen minősítette. Hivatkozott a közbeszerzési törvényre, valamint a közszolgálati tisztviselőkről szóló - a vádbeli időszakban hatályban volt - törvény vonatkozó rendelkezéseire. A titoktartási kötelezettség megszegésével az I. r. vádlott a konkrét hivatali ügyben (beruházás) a hivatali tevékenysége körében tudomására jutott tényeket illetéktelen személyeknek szolgáltatva ki, akik ezáltal az önkormányzat számára hátrányos, számukra pedig előnyös információkhoz jutottak, s mint aljegyző ezért jogtalan előnyt (1 millió forint) követelt. Mindezek miatt - álláspontja szerint - a vádlottak cselekménye a Btk. 294. § (1) és (2) bekezdés, valamint (3) bekezdés a/ pontja szerint minősül, ezért a tárgyi súlyhoz igazodó szabadságvesztés és közügyektől eltiltás jelentős súlyosítása szükséges. Utalt még arra, hogy a törvényszék az I. r. vádlott esetében a foglalkozástól eltiltás kiszabásától tartózkodott, noha ő a passzív vesztegetés bűncselekményét még alapesetben is szakképzettséget igénylő foglalkozása szabályainak megszegésével követte el. Erre figyelemmel indítványt tett e vádlott vonatkozásában a jogi egyetemi végzettséghez kötött foglalkozástól határozott időre történő eltiltásra is, egyebekben az elsőfokú döntés helybenhagyását kérte.

A védők utóbb írásban igen részletesen indokolták a fellebbezésüket.

Az I. r. vádlott védője jogi érvekkel alátámasztva és a másodfokú eljárásban a perbeszédében számos eseti döntésre hivatkozva azt a véleményét fejtette ki, hogy a védenca terhére rótt bűncselekmény helyes jogi minősítése nagyobb kárt okozó csalás [Btk. 373. § (1) bekezdés és (3) bekezdés a/ pont] büntette, ezért a kiszabott büntetés lényeges enyhítése indokolt, és lehetőség van a szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztésére. Utalt arra, hogy I. r. vádlottnak a bűncselekmény elkövetésének időpontjában sem szándéka, sem lehetősége nem volt arra, hogy bármilyen információt szolgáltatson a II. r. vádlott útján az ismeretlen vállalkozó részére. Ennek folytán aggályosnak, a másodfokú eljárásban pedig „horrornak” tartotta a fellebbviteli főügyészség súlyosabb jogi minősítés megállapítására irányuló indítványát, e kérdésben írt indokait is. Álláspontja szerint ez nem egyéb, mint „vádkiterjesztés”, mivel a kötelezettség megszegése nem szerepel a vádirati tényállásban. Enyhítő körülményként kérte megállapítani azt, hogy a csalás kísérleti szakban maradt, pénzmozgás a „sértett, illetve a vádlottak között” nem volt.

A II. r. vádlott védője is vitatta a tényállásban írt cselekmény jogi minősítését, mivel - álláspontja szerint - I. r. vádlottnak konkrét érdemi ügyintézési kompetenciája nem, csupán „csak rálátása volt a közbeszerzési eljárási folyamatra”. Nem vitatta, hogy az I. r. vádlott hivatalos személy, az előnyért visszaélt a hivatali helyzetével, ezért a bűncselekmény helyes jogi minősítése a Btk. 305. § c/ pontjában írt hivatali visszaélés büntette, amit a II. r. vádlott, mint bűnsegéd követett el. Utalt arra, hogy védenca visszaesői minősége csupán 5 napon múlt, nem lehet tehát arra következtetni, hogy bűnözői életmódot folytatna, előélete ezt nem támasztja alá. Mindezek után a szabadságvesztés próbaidőre történő felfüggesztésére tett indítványt, amelyet a másodfokú eljárásban is fenntartott.

Elsődlegesen azt kell megállapítani, hogy az elsőfokú bíróság a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény szabályai szerint folytatta le az eljárást és hozott az ügyben 2018. március 13. napján mindkét vádlottra marasztaló határozatot. Ezt követően - 2018. július 1. napján - lépett hatályba az új büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (a továbbiakban Be.), amelynek 868. §-ának (1)

bekezdése szerint a hatályba lépéskor folyamatban lévő büntetőeljárásokban is alkalmazni kell e törvény rendelkezéseit. Szükséges még utalni a Be. 870. §-ának (1) bekezdésére is, miszerint a hatályba lépéskor folyamatban lévő eljárásban az azt megelőzően, a korábbi jogszabály szerint végzett eljárási cselekmény akkor is érvényes, ha ezt az új eljárási törvény másként szabályozza.

A kétirányú fellebbezésekre figyelemmel az ítélőtábla a Be. 599. §-ában írtak szerint nyilvános ülést tűzött, és a törvényszék ítéletét a Be. 590. §-ának (1) bekezdése alapján az azt megelőző bírósági eljárással együtt bírálta felül. A felülbírálat terjedelme a Be. 590. §-ának (1) bekezdése értelmében teljeskörű, a korlátozott felülbírálat szabályai a jelen ügyben nem alkalmazhatók, mert a fellebbezések bejelentésére akkor került sor, amikor ezek a szabályok (Be. 583. és 584. §-ok) még nem voltak hatályban.

A másodfokú bíróság a felülbírálat során megállapította, hogy a törvényszék az eljárási szabályokat betartva folytatta le a bizonyítást. A tényállás megállapításához szükséges bizonyítékokat beszerezte. Kihallgatta azokat a tanúkat, akik a pályázattal és annak elnyerését követően a közbeszerzési eljárás folyamatával kapcsolatba kerültek, és erről információval rendelkeztek. A tárgyaláson ismertetésre került a lehallgatás anyaga, amelynek rövid összefoglalóját tartalmazza is az elsőfokú határozat indokolása. A törvényszék a feltárt bizonyítékokat egyenként és összességében megvizsgálta, azokat értékelte. Indokolási kötelezettségét - ha szükségesen is - a szükséges mértékben teljesítette. Az iratok tartalmára figyelemmel a Be. 593. §-a (1) bekezdésének a/ pontja alapján - a Be. 592. § (2) bekezdés a/ pontjában írt okból a részben megalapozatlan (hiányos) -, a tényállás kiegészítése szükséges a következők szerint:

A ... Járásbíróság ... számú ítéletével társtettesként elkövetett közokirat-hamisítás büntette miatt I. r. vádlottat 140 napi tétel, egy napi tétel összegét 1 500 forintban megállapítva, mindösszesen 210 000 forint pénzbüntetésre ítélte, amely 2018. május 24. napján emelkedett jogerőre a ... Törvényszék ... számú ítéletével. Az elbírált bűncselekmény elkövetési ideje: 2015. január 20. napja.

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 82. §-ának (1) bekezdése értelmében az aljegyzőre alkalmazni kell a közszolgálati tisztviselőkről szóló törvény vonatkozó rendelkezéseit.

A közszolgálati tisztviselőkről szóló 2011. évi CXCV. törvény 10. §-ának (3) bekezdése szerint a közszolgálati tisztviselő köteles megtartani a minősített adatot. Ezen túlmenően illetéktelen személynek és szervnek nem adhat tájékoztatást olyan tényekről, amelyek tevékenysége során jutottak tudomására, és kiszolgáltatásuk az állam, a közigazgatási szerv, munkatársai vagy az állampolgár számára hátrányos vagy jogellenes előnyös következményekkel járna.

.. Községi Önkormányzatának aljegyzőre vonatkozó munkaköri leírásában a dolgozó egyéb munkavégzéséhez kapcsolódó kötelességei között nyert az szabályozást, hogy köteles az előírt titoktartási kötelességét megtartani.

A 2011. évi CVIII. törvény rövidítése helyesen Kbt.

A 2015. június 8-án megtartott ... Községi Önkormányzat képviselő testületének ülésén meghozott 27/2015. (VI. 8.) Ökt. számú határozattal az önkormányzat a ...-i 1Kft-t a debreceni 2Kft-t, valamint a miskolci 3Kft-t hívta fel a pályázathoz szükséges ajánlattételre. Ezen az ülésen I. r. vádlott a jegyző megbízásából tanácskozási joggal meghívottként vett részt.

I. r. vádlott a közbeszerzési eljárás előkészítő szakaszában vett részt.

E kiegészítésekkel a tényállás megalapozott, és a Be. 593. §-ának (3) bekezdése értelmében a másodfokú eljárásban irányadó.

Itt kell utalni arra, hogy az ítéletábra nem ért egyet az I. r. vádlott védőjének azon jogi álláspontjával, hogy a fellebbviteli főügyészség az átiratában I.rendű vádlott terhére „vádkiterjesztést nyújtott volna be”. E körben helytálló a fellebbviteli főügyészség átiratában írt azon megállapítás, hogy az elsőfokú eljárásban az ügyész a vádirati tényállást pontosította, a vádat nem változtatta meg, nem terjesztette ki és az ítéletábra a vádiratban írt és pontosított tényállást bírálta el.

Az irányadó tényállás alapján a vádlottak bűnösségére okszerűen következtetett az elsőfokú bíróság, azonban tévedett a bűncselekmény jogi minősítése tekintetében, miként a védők e körben kifejtett érvelése sem volt helytálló.

Az ... Községi Önkormányzat és a Belügyminisztérium között 2014. december 18. napján kötött támogatási szerződés alapján 27 608 434 forint vissza nem térítendő támogatást kapott az önkormányzati konyha felújításával kapcsolatos munkák elvégzésére. Innentől kezdve nem lehet arra hivatkozni, miként az I. r. vádlott védője tette, hogy nem volt ügy, ezért védenca magatartása a vagyoni elleni bűncselekmény körében bírálható el csupán.

A lehallgatott telefonbeszélgetések - amelynek tartalmát senki nem vitatta - egyértelműen bizonyítják, hogy I. r. vádlott a titoktartási kötelezettségét előnyt kérve megszegte, mert olyan információkat adott át II. r. vádlottnak, amellyel egy pályázót előnyben kívánt részesíteni a többi pályázóval szemben, akik nem tudják, hogy a villanyszerelési munkákat nem kell elvégezni, ugyanakkor ötletekkel is szolgált, hogy az olcsóbb értékű csempét kell beépíteni, amit a drágább spanyol csempe árán kell elszámolni. Ennek érdekében kérte azt, hogy a II. r. vádlott az ismeretségi körében találjon olyan vállalkozót, aki az elvégzendő munka ellenértékét a legalacsonyabban tudja ezáltal meghatározni, és így elnyerheti a közbeszerzési eljárás során a kivitelezés lehetőségét az önkormányzattól, amelynek ezáltal hátrányt okoz. tanú 1tanú és tanú 7- helyesen - közbeszerzési referens tanú vallomása bizonyítja, hogy az I. r. vádlottnak a közbeszerzési eljárás előkészítő szakaszában volt többértű feladata. I. r. vádlott az előírt titoktartási kötelezettségét előnyt kérve megszegte, magatartása, miként erre a törvényszék helyesen utalt, befejezett cselekmény. Tette ezt annak érdekében e vádlott, hogy valamilyen formában pénzhez jusson, amelyre égető szüksége volt (írásbeli vallomás). Ennek folytán nem bír az relevanciával, hogy I. r. vádlott a közbeszerzési eljárás tekintetében döntési jogosultsággal nem rendelkezett, de annak eredményének befolyásolására lehetősége volt az információk kiszivárogtatásával.

Az ítéletábra álláspontja szerint I. r. és II. r. vádlottak cselekményének helyes jogi minősítése a Btk. 294. §-a (1) bekezdés és (2) bekezdés, valamint (3) bekezdés a/ pont, aa/ alpontja szerinti vezető beosztású hivatalos személy által az előnyért hivatali kötelességét megszegve elkövetett hivatali vesztegetés elfogadásának büntette, amelynek büntetési tétele 5 évtől 10 évig terjedő szabadságvesztés.

E bűncselekményt a II. r. vádlott, mint bűnsegéd valósította meg, az I. r. vádlott pedig a Btk. 13. §-a szerinti tettes.

Az elsőfokú bíróság feltárta a vádlottak javára és terhére szóló bűnösségi körülményeket. I. r. vádlott tekintetében az időközben jogerőssé vált, s a másodfokú bíróság által feltüntetett elítélés folytán helytálló a büntető eljárás hatálya alatti elkövetés súlyosító körülménykénti értékelése.

A másodfokú bíróság a cselekmény megváltozott súlyosabb minősítése ellenére a további időmúlásra is tekintettel nem tartotta szükségesnek az elsőfokú bíróság által kiszabott büntetések súlyosítását, így I. r. vádlott esetében a törvényi minimumban került az meghatározásra, míg II. r. vádlott vonatkozásában - nagyobb súllyal értékelve a közvetítői magatartását - a Btk. 82. §-a (2) bekezdésének b/ pontját alkalmazva, figyelemmel a bűnsegédi magatartásra is, az enyhítő szakasz alkalmazásával 2 évben. A közügyektől eltiltás mellékbüntetések kiszabása is törvényes, mértékük helyes.

Az irányadó középérték alatt így kiszabott büntetések neme és mértéke igazodik az elkövetett bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösségi körülményekhez, a vádlottak társadalomra veszélyességéhez. II. r. vádlott esetében, figyelemmel az előéletére, a büntetés végrehajtásának felfüggesztésére a másodfokú bíróság nem látott lehetőséget.

Tény, hogy I. r. vádlott a szakképzettséget igénylő foglalkozása szabályainak megszegésével követte el a terhére megállapított korrupciós bűncselekményt, ezért a Btk. 52. §-a (1) bekezdésének a/ pontja értelmében a rendelkező részben írtak szerint határozott időre eltiltotta a jogi egyetemi végzettséghez kötött foglalkozástól.

Mindezekből következik, hogy a vádhatóság súlyosítást célzó jogorvoslata részben volt csak alapos, ugyanakkor a vádlottak és a védők enyhítést célzó, illetve felmentésre irányuló fellebbezése nem vezethetett eredményre, minthogy az indokaikat és érveiket az ítélet tábla nem osztotta.

A törvényszék az eljárása során felmerült teljes bűnügyi költséget egyetemlegesen terhelte a vádlottakra. A tolmács díja azonban nem a vád tárgyává tett bűncselekménnyel volt összefüggésben, ezért az a vádlottakra nem terhelhető, így a 6 000 forintról úgy határozott a másodfokú bíróság, hogy azt a Be. 574. §-ának (2) bekezdése értelmében az állam viseli. Mivel a Be. 574. §-ának (4) bekezdése alapján a bűnügyi költség megosztható, ezért külön-külön kötelezte az elsőfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség megfizetésére az ítélet tábla a vádlottakat.

Az eddig kifejtettekre tekintettel az ítélet tábla a törvényszék ítéletét a Be. 606. §-ának (1) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint megváltoztatta, míg egyéb helyes és törvényes rendelkezését a Be. 605. §-ának (1) bekezdése értelmében helybenhagyta.

Végezetül feltüntette az I. r. vádlott időközben megváltozott személyazonosító igazolványának a számát.

Debrecen, 2019. február 5.

Dr. Elek Margit sk. a tanács elnöke, Dr. Diószegi Attila sk. előadó bíró,
Dr. Szabó József sk. bíró

Záradék:

A Nyíregyházi Törvényszék 6.B.645/2016/37. számú ítélete a másodfokú ítéletben írt változtatásokkal mindkét vádlottal szemben jogerős.

Debrecen, 2019. február 5.

Dr. Elek Margit sk.
a tanács elnöke

A kiadmány hiteléül:

Kiadó.